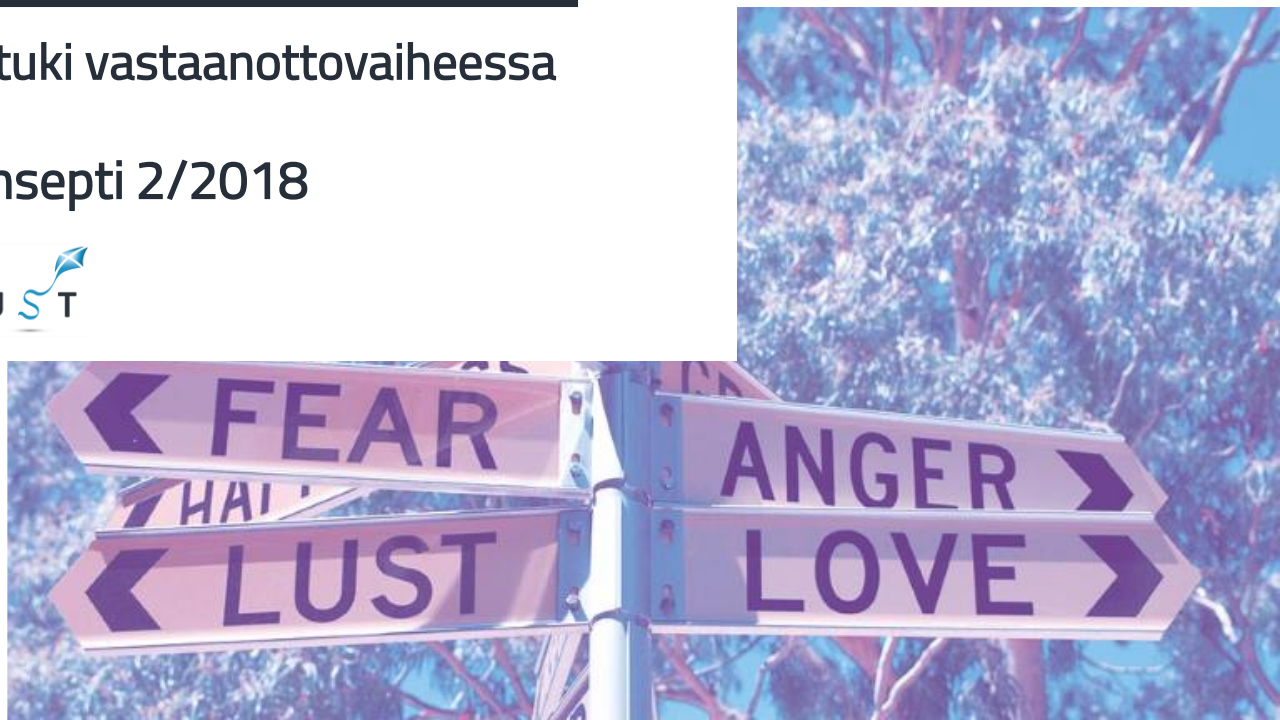

SELKEYTTÄMINEN

Yksin tulleiden sosiaalinen tuki vastaanottovaiheessa

TRUST-konsepti 2/2018

SAATTEEKSI

TRUST-konseptit

- TRUST-konseptit ovat yksin tulleiden turvapaikanhakijanuorten hoivaan ja sosiaaliseen tukeen liittyviä toimintaehdotuksia ja hyväksi todettujen käytänteiden soveltamista Suomeen.
- TRUST-konsepteja voi kuka tahansa toimijataho viedä eteenpäin kehittämishankkeiksi ja tätä kautta arjen käytännöiksi.
- Konseptia saa vapaasti muokata, kehittää ja toteuttaa. TRUST-hanke tulee kuitenkin ilmoittaa konseptin alkuperäisenä ideoijana (Suomen Akatemian kärkihanke TRUST 2016–2018, SA 304146).

Selkeyttäminen konseptina

- Selkeyttäminen on konsepti, joka korostaa nuoren tarpeiden ja voimavarojen tunnistamista vastaanottovaiheen alussa.
- Selkeyttämisessä on viisi osa-aluetta. Jokaisesta osa-alueesta vastaa yksi tai useampi ammattilainen.
- Konsepti korostaa, että tietoa kerätään nuorta itseään varten, ei ainoastaan viranomaisen tiedontarpeeseen.

SELKEYTTÄMISEN LÄHTÖKOHTIA

- Nykyinen alkukartoitus koetaan riittämättömäksi erityisesti luottamuksen synnyttämisen näkökulmasta.
- Selkeyttäminen tunnistaa ja huomioi nuoren voimavarat, toiveet ja toimijuuden nykyistä alkukartoitusta tehokkaammin.
- Konseptin tavoitteena on parantaa eri toimijoiden välistä tiedonsiirtoa ja tukea moniammatillista yhteistyötä.
- Ajoitus on tärkeä: selkeyttäminen on tehtävä mahdollisimman nopeasti maahan saapumisen jälkeen.
- Kartoituksen perusteella laaditaan selkeä monialaisen tuen yksilöllinen palvelupolku nuorelle.

SELKEYTTÄMINEN PROSESSINA

ALKUKARTOITUS*

- Tausta- ja perustiedot nuoren hyvinvoinnista

SYVENTÄVÄ KARTOITUS*

- Traumatisoivien tapahtumien ja traumaattisen stressin tunnistaminen
- Syventävät haastattelut nuoren elämäntilanteesta

TUEN SELKEYTTÄMINEN

- Koulutuksen tarpeet ja voimavarat
- Psykososiaaliset tarpeet
- Sosiaalipedagoginen tuki ja voimavarat
- Asumisen erilaiset vaihtoehdot
- Turvapaikkaprosessin selkeyttäminen

TUKITOIMIEN
ALOITTAMINEN

*Yksintulleet-projekti,
Lapsen etu ensin 2011

SELKEYTTÄMISEN OSA-ALUEET

KONSEPTIN TAUSTALLA

Clearing (suom. selkeyttäminen) on Saksassa käytössä oleva arviointi- ja tukimalli, joka toteutetaan kaikille yksin maahan saapuneille alaikäisille turvapaikanhakijoille.

Nuori viettää ensimmäiset kuukaudet maahan saapumisen jälkeen Clearinghaus-yksikössä. Täällä kartoitetaan nuoren osaamista, tarpeita ja toiveita. Kartoituksen pohjalta luodaan niin kutsuttu Clearing-raportti. Tämä luo polun yksin tulleen koulutukseen, asumiseen, psykologiseen ja sosiaaliseen tukeen.

Yhteiset Lapsemme ry. on Yksintulleet-hankkeessa kehittänyt toimintamallin lasten psykososiaalisen tilanteen arvioimiseksi alkukartoituksessa (Lapsen etu ensin -raportti 2011).

Kotouttamisen osaamiskeskus on julkaissut käsikirjan "Ilman huoltajaa tulleiden alaikäisten psykososiaalinen tukeminen perheryhmäkodissa ja tukiasumisyksikössä (2017). Käsikirjassa on kehitetty hoitosuunnitelmaa, joka huomioisi laaja-alaisesti esimerkiksi nuoren osaamista, arjen taitoja ja vahvuuksia.

TASA-ryhmä on Suomen Akatemian tutkijatohtorin Kirsi Peltosen (Tampereen yliopisto) TASA-hankkeessa kehitetty ryhmämuotoinen matalankynnyksen tukimuoto, joka vahvistaa ennaltaehkäisevän ja vakauttavan psykologisen tuen avulla ryhmä- ja perheryhmäkodissa asuvien alaikäisten turvapaikanhakijoiden psyykkistä hyvinvointia.

TEKIJÄT

Jaakko Tuominen, Anna-Kaisa Kuusisto, Kristiina Korjonen-Kuusipuro ja Mari Pienimäki

Suomen Akatemian rahoittama TRUST-kärkihanke (2016–2018) kehittää käytäntöjä yksin tulleiden alaikäisten tukemiseksi heidän uusissa kotimaissaan. Tutkimustietoa yksin tulleiden sosiaalisesta integraatiosta ja kuulumisen tunteesta voidaan hyödyntää hoivatyön käytäntöjen ja hallinnan prosessien kehittämisessä (SA 304146).

www.transculturaltrust.net

